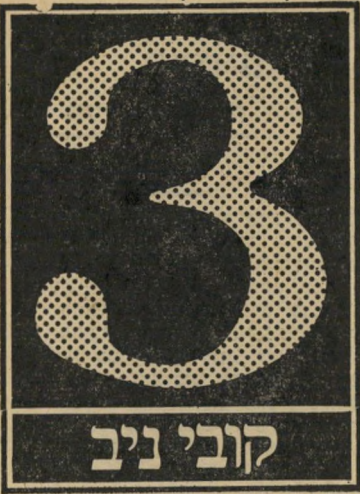


גם באפריקה יש פער



שאלתי, למשל, למה, לדעתכם, יש פער?

שוב צעקו כל מיני דברים. המשכתי, "זה מהיום, הפער?"

"לא, אמר מישהו, זה מזמן."

"איך זה נוצר?" שאלתי אותו, "זה היה מיקרי? זה היה מכוון?"

"תראה," הסביר לי הנער, "האשכנזים שבאו לארץ היו יותר מפותחים מהספרדים, ולכן עד שלא נגיע לרמה שלהם יהיה פער."

חיכתי וחיכתי לתגובות נועמות על דבריו. כלום.

"אתה שומע מה שאתה אומר?" אמרתי, "אתה בעצמך אומר שהאשכנזים יותר מפותחים ממך, אז מה אתה בכלל רוצה?"

היתה סערת-רוחות קלה, צעקו עלי שאני גזען ואיך אני אומר דברים כאלו ומי אני חושב שאני ושאתבייש. שתקתי נדהם.

ואז זרק מישהו לחלל החדר את ה"מישפט", גם באמריקה יש פער."

צחקתי, "אז מה?" שאלתי.

"כן, כן," הסכימה הכיתה בהתלהבות, "גם באמריקה יש פער."

כאן השתתקתי סופית, והשיחה המי שיכה לכיוון איפה קניתי את הנעליים ואם הייתי בצבא ואיזה קבוצה אני אוהד ולמה באתי בכלל.

לבסוף קמתי, אמרתי תודה רבה ו-הסתלקתי משם.

בבית, אחרי שגרעתי, המשיך ה-

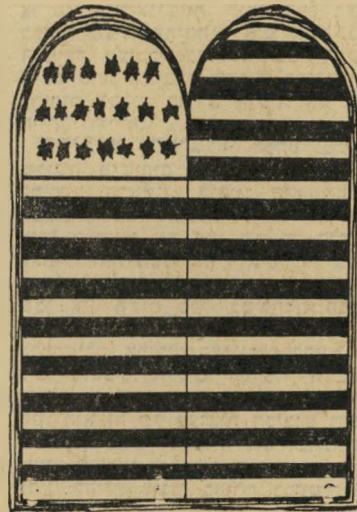
מערב משכונות עוני ושכונות מבוססות, שאלתי, למשל, פער מעניין אותכם?"

כמה צעקו שכן.

"אוקיי," התעניינתי, "למה זה מעניין אותכם?"

הם לא ידעו להסביר. אף אחד לא אמר שזה בעייה שלו אישית. אמרו שזה בעייה של המדינה וכך-הלאה, פלטו שאר סיסמאות שקלטו ממוריהם ועי-תוניהם.

ניסיתי, בכל כוחי, לארגן את הסיסמאות, לראות מה עומד מאחוריהם, לשאול שאלות, להטיל ספקות, לפתח משהו. שום כלום. התבצרות מוחלטת מאחרי חומת הסיסמאות.



לפני כשבועיים הוזמנתי, "להרצות" לפני כיתת תלמידי תיכון.

באתי אל התלמידים ואמרתי להם, כהרגלי, שאני לא, "ארצה" להם, ואם הם רוצים, שישאלו שאלות ושאני מוכן לשוחח על כל מה שמעניין אותם.

בהתחלה שאלו, כרגיל, כמה שאלות טכניות על, "ניקוי ראש", כמו "כמה עלתה תוכנית?" או, "למה דובי גל הפיסיק להופיע?"

אחר-כך נתקע הדיון.

היתה מבוכה. אני שתקתי, ואז הם שאלו אותי, "על מה תדבר איתנו?"

"על כל מה שאתם רוצים," עניתי.

זה היה קשה מדי בשבילם. לא היה להם על מה לדבר.

"משהו מדאיג אותכם?" ניסיתי לע-זור.

מישהו אמר שהמצב.

"מה לא בסדר במצב?" שאלתי.

מישהו אמר שהממשלה. מישהו אחר אמר שאין נימוסים. עוד מישהו אמר שזורקים ניירות ברחוב. וגם הביורוקרט-יה הזוהרה.

וזהו. שוב היתה שתיקה ומבוכה. "תראה," המשכתי בשלי, "אני לא איוה חכם מיקצועי שיסביר לכם מדוע החיים זה מלפפון ולא עגבניה, כדי שתבלעו את תורת החדשנית והמזוהרה. אבל אני מוכן לשוחח על כל דבר שתמצאו ונראה לאן נגיע."

לא עזר.

החלטתי בכליזאת לדחוף לאיזה כיוון. וכיוון שהיתה זו כיתה של בית-ספר

מישפט, גם באמריקה יש פער" לשחק לי בתוך חלל הראש.

לפתע הסתבר לי, שאחרי שהחלטנו שאמריקה זה כל הטוב שנוצר ויינוצר אי-פעם עלי אדמות, הרי שאמריקה היא גם הצדקה נפלאה לכל דבר רע שיש פה. כי אם יש כאן משהו רע ויש אותו גם באמריקה, הרי שזה סימן שזה לא רע, כי אם להיפך — זה טוב, כי עובדה שיש את זה באמריקה.

גונבים? — "גם באמריקה," יאמרו הגונבים.

אפליה? — "גם באמריקה," יאמרו המופלים.

דיכוי? — "גם באמריקה," יאמרו המדוכאים.

רוצחים? — "גם באמריקה," יאמרו הנרצחים.

ויכול להיות שבדרך הזאת יהיה פה ממש על הכיפאק, ממש סבבה, ממש אמריקה.

הצעה בלתי-מחייבת לשלילת תאריכים מחייבים

מה שכן איכפת לי זה נוצות-הטווס הצבעוניות שהתרנגולים המפוטמים הללו מתהדרים בהן. מה שאיכפת לי זה התאריכים המחמיאים שהם חולקים לעצמם.

הם חיים בדיוק כמו חבורת חוואים עשירים. אם לא למעלה מזה. אך הם קוראים לעצמם, "מתקדמים", "מיטב הנוער", "פתוחים", "סוציאליסטים" וכו' בהפך קיעם לעצמם. כמיטב שרירותם. את כל התאריכים הטובים הקיימים על אדמת ישראל.

אלו הגרים בסביון לפחות לא מתהדרים בכל מיני תאריכים לא-להם. הם עושים כסף, הם חיים טוב — כמעט כמו הקיבוצניקים. אבל להבדיל מהקיבוצניקים, אין הם חושבים עצמם לטובים שבבנייה-האדם עלי אדמות.

וזה, בערך, מה שיש לי נגד הקיבוצים והקיבוצניקים.

כי תמיד שאני מקלל את הקיבוצים והקיבוצניקים, אומרים לי האנשים, "מה יש לך נגדם?" אז הנה אני אגיד מה יש לי נגדם:

לא איכפת לי שהם חיים ברמת-חיים גבוהה יותר מכל שכונת-פאר (בסביון יש סכנה כשהוציגים את הכביש בדרך לבריכה. בקיבוץ — לא). לא איכפת לי שהם מעסיקים בבתי-הרושתם ושדותיהם עובדים שכירים מעיירות-הפיתוח בסביבה (שהוקמו שם רק כדי לספק ידיים עובדות לקיבוצים). לא איכפת לי שהם חיים בחברה אכסקלוסיבית האוסרת כניסה לבני מעמדות אחרים (בתי-הספר האיזוריים הם ל-בני-קיבוצים בלבד). לא איכפת לי שהנוער הקיבוצני הוא השמן, האדיש, המטומטם והשבע מבין כל קבוצות הנוער (שהרי הם מיוצרים לצנחנות ופלחה בלבד).

כל זה ועוד הרבה דברים לא איכפת לי.

קיבוץ אחד, לא נגיד שמות, נמצא די קרוב לעיר בישראל. במשך השנים גדלה העיר והתפתחה. עד שמבחינה גיאוגרפית הפך הקיבוץ אחד מפרבריה. אחר-כך התפתחה העיר עוד יותר, וממש ליד הקיבוץ הוקמה שכונת סלאם רגילה של ערי ישראל. תושבי הסלאם, שראו לידם קיבוץ עם דשא ובריכה וכל-טוב, החלו להיכנס לקיבוץ. ליהנות משירותיו, לדרוך על הדשא, לחבל, לגנוב וכו'. חברי הקיבוץ נתמלאו דאגה והתכנסו לאסיפה לדיון במצב שנוצר וכיצד לפתור אותו.

אחת ההצעות, כך סיפר לי יוצא אותו קיבוץ של השומר-הצעיר, היתה לעשות גדר מחושמלת מסביב לקיבוץ, כך שתושבי הסלאם לא יוכלו לחדור אל מיבצר הסוציאליזם.

ההצעה לא התקבלה, לפחות בינתיים, אך עצם העלאתה הוא העילה למאמר שיבוא כאן.

